

การศึกษาเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อเปรียบเทียบบทบาทที่แท้จริงกับบทบาทที่คาดหวังของคณะกรรมการมัสยิดในอำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี ในการพัฒนาชุมชนด้านต่างๆ 6 ด้าน คือ ด้านศาสนา ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านอาชีพ ด้านสาธารณสุขและด้านสิ่งแวดล้อม 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อบทบาทที่แท้จริงในการพัฒนาชุมชนภาพรวม และ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะปรับปรุงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ประชากรคือคณะกรรมการมัสยิด 17 แห่งในเขตอำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี มีจำนวนทั้งสิ้น 230 คน โดยเก็บแบบสอบถามประกอบการสัมภาษณ์ในช่วงวันที่ 1-10 กันยายน 2550

ผลการศึกษา พบว่า

1. เพื่อเปรียบเทียบกันระหว่างบทบาทที่แท้จริงกับบทบาทที่คาดหวัง ของคณะกรรมการมัสยิดในการพัฒนาชุมชน พบว่ามีข้อแตกต่างกันโดย บทบาทที่แท้จริงของคณะกรรมการมัสยิดในการพัฒนาชุมชนมุสลิมในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ขณะที่บทบาทที่คาดหวังอยู่ในระดับมาก
2. ปัจจัยที่มีผลต่อบทบาทจริงในการพัฒนาชุมชนมุสลิมของคณะกรรมการมัสยิด ในภาพรวม คือ ตำแหน่ง กรรมสิทธิ์ในที่ดิน รายได้และระดับความรู้สายสามัญ
3. ข้อเสนอแนะที่ได้จากคณะกรรมการมัสยิดส่วนใหญ่จะเน้นให้ทำบทบาทด้านศาสนาและสังคมโดยอบรมสั่งสอนเยาวชนและชี้แนะคนในชุมชนให้มีความรู้และนำหลักศาสนามาปฏิบัติให้เท่าทันโลกสอดส่องดูแลคนในชุมชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดี มีงานทำมีการศึกษา ตลอดจนทำบทบาทการดูแลความสงบเรียบร้อยในชุมชน

The three objectives of the study were : 1) to compare the actual role and the expected role in community development of the mosque committees in Mae Lan District, Pattani Province. The six dimensions considered in the study were religion, education, society, occupation, public health, and environment. 2) to identify the factors affecting the actual role of the mosque committee in overall community development. 3) to seek some suggestions on how to improve the performance of the mosque committee.

A questionnaire survey, along with interview, of the samples during September 1 – 10, 2007, was made to collect the data. The sample consisted of 230 members of 17 mosque committees in Mae Lan District, Pattani Province.

The findings were summed up below.

1. When the actual role and the expected role of the mosque committees in Muslim community development were compared, the former was found to be moderate, while the latter was found to be high.

2. The factors affecting their actual role in Muslim community development were position, land ownership, income and formal education level.

3. It was suggested that most mosque committee members should concentrate on religion and society. They should teach the youths and guide community people to apply the Muslim principles to their daily life to keep up with the changing world. They should look after community people's well-being, being educated and having a job. They should also play a peace keeping role for the community